Tweede Pinksterdag

GEDACHTENIS MARIA MOEDER VAN DE KERK

Joh. 19, 25-34

Onze Paus Franciscus heeft als Zuid-Amerikaan een grote devotie tot Maria. In het verleden waren zeker in de zuidelijke provincies van Nederland Mariakapelletjes een vertrouwd gezicht. Bijna – vooral in de dorpen van Limburg – stond of staat er wel op een hoek of langs de paden een kapelletje ter ere van Maria. Men had in principe nooit genoeg van Maria. Aan Maria kan je nooit genoeg eer brengen. Rond deze verering ontstond een echte bedrijfstak. Dat er zoveel aandacht werd gegeven aan Maria resulteerde, dat na het tweede Vaticaans concilie deze vorm van devotie werd afgebouwd. Niemand durfde nog een kapelletje te bouwen. Maar eind jaren 80 nam de belangstelling weer toe. Immers zonder Maria-devotie is ons katholiek geloof niet compleet en zo kaal. Wij willen mensen zien in wie het evangelie 'vlees en bloed' is geworden. We willen voorbeelden. Daarom vereren wij onze heiligen. Maar er is ons geen groter voorbeeld gegeven dan Maria. Onder de heiligen neemt zij een bevoorrechte plaats in. Onder de heiligen mag je beste een favoriet hebben of omgekeerd voor een heilige weinig devotie ervaren. Maar aan Maria kan niemand voorbij. Aan haar is de engel Gabriël verschenen om haar te zeggen dat Gods Geest haar zal overschaduwen omdat zij Moeder van God zal worden. Daartoe is zij de Onbevlekte Maagd. Zij heeft in haar hart steeds aan God toebehoord.

We zijn misschien geneigd om het leven van Maria als een idylle voor te stellen. Maar niets is minder waar. Zij was verloofd met Jozef en had haar eigen toekomstplannen. Maar door het woord van de engel is zij bereid deze plannen op te geven "Zie de dienstmaagd des Heren. Mij geschiedde naar Uw woord", was haar antwoord aan de engel. We weten hoe Jozef, na een innerlijke strijd, haar steunde in deze bijzondere roeping. Ze zag natuurlijk "in blijde verwachting" uit naar de geboorte van haar kind, maar we weten hoe zij, hoogzwanger, van Nazareth naar Bethlehem moest. En dat omdat een op macht beluste keizer wilde weten hoeveel mensen in zijn rijk woonden en hoeveel belasting hij daarom tegemoet kon zien. Het kind werd in een stal geboren, omdat er geen plaats was in de herberg. Daarna moesten ze vluchten om het kind in veiligheid te brengen. Nee, niks geen idylle… Een kind dat later niet altijd te begrijpen was, omdat het zijn eigen opvattingen van het Joods geloof ontwikkelde. Weliswaar was Hij heel vroom, maar Hij durfde het aan de vele Joodse geboden te reduceren tot twee en een aantal joodse wetten met voeten te treden. Wie op de Sabbat in nood verkeerde werd door Hem geholpen, ofschoon de wet het verbood.

Op 30-jarige leeftijd verliet Hij het ouderlijk huis en begon aan zijn openbaar leven. Voor mensen die als zondaars bekend stonden was Hij barmhartig en schreef hen niet af en wees ze niet na met een beschuldigende vinger. Hij bad voor hen en had aandacht voor hen en bracht hen vaak tot bekering. Verder trok Hij prekend rond en stelde tekenen van Gods liefde: Hij liet lammen lopen, blinden zien en doven horen. Maar Hij kwam op gespannen voet te staan met de joodse overheid, waardoor Hij zijn eind aan het kruis voorzag en bewust tegemoet ging. Verraden door een vriend kon Hij worden aangeklaagd en na een corrupt proces werd Hij tot de kruisdood veroordeeld.
Onder dat kruis stond zij, Maria, Zijn moeder met de apostel Johannes. Wat moet er op dat moment door haar heen zijn gegaan want die terechtstelling heeft zij van dichtbij meegemaakt. Haar moederschap liep dus niet over rozen.

Maria wordt zo vaak omschreven als dienstmaagd, maar dan doen we haar tekort, als we haar daartoe beperken. Eerder moeten we haar voorstellen als een sterke vrouw die weet wat ze wil en wat ze doen moet. Denkt u maar eens aan het Magnificat, die prachtige tekst, waarin zij schreeuwt om een rechtvaardige wereld. Alle machthebbers hebben het voor het nakijken, kleine mensen die hebben Gods aandacht. De wereld op zijn kop.

Als we vandaag Maria aanroepen als Moeder der Kerk, dan is zij voor ons een beschermvrouwe bij wie wij ons verdriet en blijdschap kwijt kunnen. Maar zij is ook diegene die ons wakker schudt. Ze wil ons wakker schudden om ons geloof door te geven en niet aan moedeloosheid toe te geven. En ons geloof doorgeven is niet alleen vroom bidden en een kaarsje opsteken. Ons geloof moet zichtbaar, voelbaar worden in ons handelen. Gebed en actie gaan samen…

Zo is Maria nooit t met haar moederlijke taak voor de Kerk. Haar moederlijke zorg neemt de vorm aan naar de omstandigheden van nu. Maria roept ons wakker als een sterke vrouw, een sterke moeder. Een vrouw die ons oproept om aan de slag te gaan. Nog even haar woorden uit het Evangelie van Lucas: “Hij verheft de geringen; die hongeren overlaadt Hij met gaven. Rijken zendt Hij heen met lege handen.”
De wereld op zijn kop, maar we moeten wel aan de slag. Amen
Rob Kosterman, diaken